

vilde være villig til at gaa ind paa en Udskytningslovgivning, hvori der ikke tillige var en Bevillingsmyndighed for Ministeren; forbi jeg er saa overbevist, som Nogen kan være, om, at man ved en saadan absolut Lovregel i mangfoldige Tilfælde kommer til at støde an mod aldeles berettigede Interesser uden nogen- somhelst anden fornuftig Grund end den, at Loven siger, at det ikke maa ske. (S. N. Hansen: Det er det Rette!) Jeg skal tage et Exempel, siden det ærede Medlem siger, at det er det Rette. Der kan gives Regler om Hartkornets Størrelse eller Arealets Størrelse, hvad man nu vil, i Loven — og det er saa at sige overhovedet de eneste, der kunne være tænkelige —, som kunne passe overordenlig fortræffelig paa sine Steder i Landet, men som vise sig at være urimelige paa andre Steder. Lader os f. Ex. tage 2 Tønder Hartkorn; det er den Grændse, vor Lovgivning hidtil har opstillet. Dette kan efter min Overbevisning være en ganske passende Grændse for en Gaard paa Verne og paa Østjyden af Sjælland; men komme vi ind i Midtjyland, komme vi ind paa de Steder, hvor Hartkornet er lavt, hvor Gaardene ere udstrakte, hvor deres Bølggenhed og Bøffaffenhed medfører, at een Mand ikke kan overkomme Driften, og hvor det derfor maa siges at være forstandigt, at Gaarden deles mellem to, vilde det efter min Opfattelse være en Urimelighed, om man ikke i saadanne Forhold skulde have Tilladelse til at samtykke i et Arrangement, der maatte siges at tiltale haade de vedkommende Interesser og Staten. (S. N. Hansen: Saa sætter man det i Loven!) Det er umuligt at sætte det ind i Loven, det kan kun ske ad Bevillingsveien. Men, mine Herrer, ligesom der ved saadanne Leiligheder er en Nødvendighed for en Bevilling, saaledes er det min Overbevisning, at der netop i dette Forhold, hvor der er Tale om Skove, og netop Tale om Skove som det, der bliver tilbage ved en Eiendom, naar man ønsker, at alt Bøndergods skal sælges, kan forekomme saadanne Spørgsmaal, at man uden nogen- somhelst rimelig Grund eller Nødvendighed kan gjennem Lovregler komme til at binde Folk til ikke at kunne arrondere sig paa en pas-

sende og forsvarlig Maade; skjøndt de ellers ere villige dertil, og jeg beder ærede Medlemmer at lægge vel Mærke til, at Hovedreglen er opstillet i Lovsform, og at det kun under særlige Omstændigheder er tilladt Ministeren at afvige derfra. Man har desuden ikke Grund til at være bange for Misbrug i denne Retning, thi en ganske simpel og naturlig Betragtning af Forholdene maa jo dog sige, at det ikke lønner sig for noget fornuftigt Menneske at tage større eller betydeligere Arealer, der ere vel stikede til Agerbrug, ind til Skovkultur, der baade kræver meget betydelige Anlægsudgifter og en forferdelig Taalmodighed til at vente paa Frugterne. Jeg tror derfor ikke, at man behøver ringeste Maade at være ængstelig for, at denne Bevillingsmyndighed hyppig skulde blive paakaldt eller hyppig anvendt. — Hvad angaar Endringsforslaget under Nr. 3 om at sætte 1 Tønde Hartkorn i Stedet for 2, da er det af de Forslag, som jeg for mit Vedkommende bestemte maa modsætte mig. Jeg erkjender ikke det ærede Medlems Bemærkning om, at det er en anerkjendt Sætning i vor Lovgivning, at 1 Tønde Hartkorn er lig med en Gaard. Denne Sætnings Rigtighed erkjender jeg ikke, og jeg kunde i saa Henseende paaavise det ærede Medlem Udtalelser i en Højesteretsdom, som med tydelige og klare Ord sige, at der ikke findes nogen Hjemmel til at betragte 1 Tønde Hartkorn som Grændse imellem Gaarde og Huse. Men, naar ærede Medlemmer vilde se en saadan Bestemmelse sat ind i denne Lov, saa beder jeg Dem om velvilligt at kaste et Blik paa § 1, og saa spørger jeg, om der virkelig turde være nogen Forstand i, naar man mener, at 1 Tønde Hartkorn skulde være tilstrækkelig til et Gaardbrug, da at lægge en saa betydelig Indskrænkning paa Godseiernes Omfordelingsret, at de ikke skulde have Lov til at gjøre Gaardene mindre end paa 4 eller 5 Tønder Hartkorn. Men desuden vil det at sætte dette Minimum saa lavt som til 1 Tønde Hartkorn medføre Masser af vanskelige Spørgsmaal at afgjøre, hvorimod det at holde sig til de 2 Tønder Hartkorn har det Fortrin ved sig, at det nogenlunde svarer til Virkeligheden, hvilket ikke er Tilfældet med den